



Šifra kandidata:

Državni izpitni center



M 1 9 2 7 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

==== Izpitna pola 2 ====

Četrtek, 29. avgust 2019 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, šilček, radirko, računalno in ravnilo.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 6 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

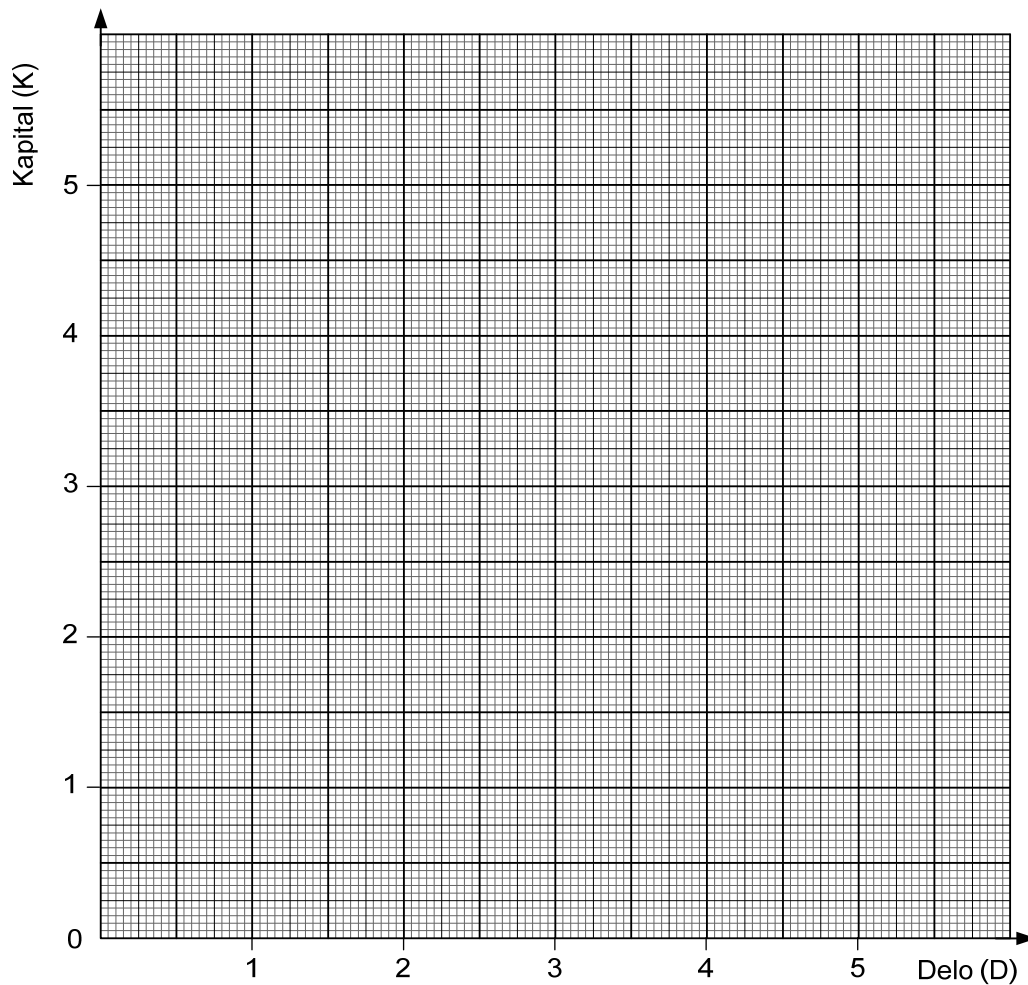
Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**, skice in grafe pa rišite s svinčnikom. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani, od tega 4 prazne.



- Po podatkih v preglednici narišite izokvanto (krivuljo enakega produkta).



(1)

- Enota dela stane 120 denarnih enot, enota kapitala stane 80 denarnih enot.
Dopolnite trditev in podčrtajte pravilno navedbo.

Pri proizvodnji 2000 parov copat ob uporabi 4 enot dela in 1 enote kapitala bi

celotni stroški znašali _____ denarnih enot.

(1)

Z najnižjimi celotnimi stroški bi 2000 parov copat proizvedli, če bi uporabili

kombinacijo A / **kombinacijo B** / **kombinacijo C**.

(1)

(3 točke)



2.4. Podjetje COPATEK, d. o. o., želi povečati obseg proizvodnje **v kratkem časovnem obdobju**. Povečajo lahko le obseg variabilnega dejavnika (enote dela).

- Podčrtajte pravilno navedbo in odgovor utemeljite.

Sklepamo, da bi v podjetju COPATEK, d. o. o., deloval zakon

ekonomije obsega / padajočega mejnega donosa / padajoče mejne koristnosti.

(1)

Utemeljitev:

(1)
(2 točki)

2.5. V podjetju COPATEK, d. o. o., lahko z danim obsegom proizvodnih dejavnikov proizvedejo 2000 parov copat. Izračunali so, da bi se pri 2,5-kratnem povečanju **vseh** proizvodnih dejavnikov pojavili rastoči donosi.

- Podčrtajte pravilno navedbo.

Pri 2,5-kratnem povečanju vseh proizvodnih dejavnikov in rastočih donosih bi obseg proizvodnje znašal

4000 parov copat / 5000 parov copat / 6000 parov copat.

(1)

- Pojasnite **razlog** za pojav rastočih donosov.

(1)
(2 točki)



3. naloga: Povpraševanje in tržno ravnotežje

Potrošniki zadovoljujejo svoje potrebe z dobrinami, ki jih kupijo na trgu.

3.1. Opreделите pojma:

- Individualno povpraševanje

(1)

- Tržno povpraševanje

(1)

- Navedite vsaj tri dejavnike, ki vplivajo na tržno povpraševanje.

(1)
(3 točke)

3.2. Država Grandija je privlačna turistična destinacija za domače in tuje turiste.

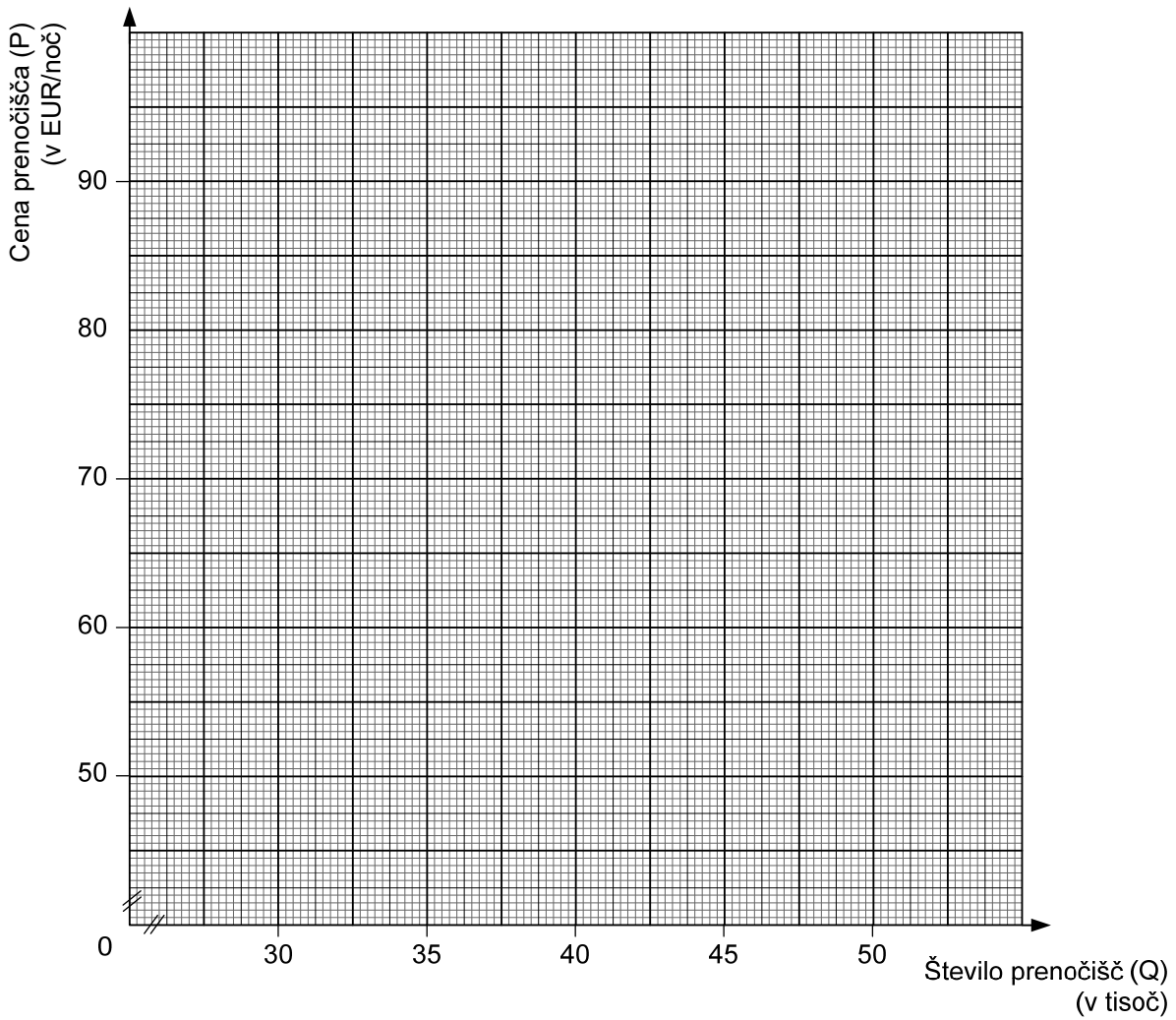
Preglednica prikazuje povpraševanje po prenočiščih v Grandiji v juliju 2017.

Cena prenočišča (v EUR/noč)	Število prenočišč (v tisoč)
50	50
60	46
70	42
80	36
90	30

- Po podatkih iz preglednice vrišite krivuljo povpraševanja po prenočiščih v diagram in jo označite.



M 1 9 2 7 0 1 1 2 1 3



(1)

- Z učinkom realnega dohodka in učinkom substitucije pojasnite, zakaj je obseg povpraševanja pri nižjih cenah **prenočišč** večji.

Učinek realnega dohodka: _____

(1)

Učinek substitucije: _____

(1)

(3 točke)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



4.4. Mlada podjetnica v državi Tanlandiji razmišlja o odprtju slaščičarne, za katero potrebuje 5.000 EUR kapitala. Lastnega kapitala nima, zato načrtuje najem posojila. Če najame posojilo za eno leto v višini 5.000 EUR, ga mora vrniti z 9-odstotno obrestno mero.

- Izračunajte obresti.

Izračun:

Rezultat:

(1)

- Z naložbo pričakuje v tem letu 400 EUR dobička.

Izračunajte pričakovano profitno mero.

Izračun:

Rezultat:

(1)

- Po analizi izračunov podčrtajte pravilni navedbi.

Ker je dana obrestna mera **nižja / enaka / višja** od izračunane pričakovane profitne mere,

naj mlada podjetnica za odprtje slaščičarne **najame posojilo / ne najame posojila**

v višini 5.000 EUR.

(1)

**5. naloga: Internacionalizacija kapitala in transnacionalne korporacije (TNK)**

Ko je kapital prevladal v tako rekoč vseh sektorjih narodnega gospodarstva v razvitih državah, je našel nove možnosti širjenja na svetovno raven.

5.1. Navedite štiri oblike internacionalizacije kapitala.

(2 točki)

5.2. Francoski avtomobilski proizvajalec Renault ima svoj obrat tudi v Sloveniji.

- Opredelite, zakaj je Renault transnacionalna korporacija.

(1)

- Narišite shemo delovanja TNK.

(1)
(2 točki)



Analizirajte plačilno bilanco in dopolnite trditvi oziroma podčrtajte pravilno navedbo.

- Saldo plačilne bilance Slovenije za leto 2010 je _____ milijona EUR.

Plačilna bilanca v letu 2010 je imela **primanjkljaj / presežek**.

(1)

- Pozitivni saldo mednarodnih rezerv (transakcij uradnih rezerv) Slovenije v letu 2010 pomeni,
da _____

(1)
(2 točki)

